

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7CoCsp/3/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119255169
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Harvancová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:6119255169.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Harvancovej a členov senátu Mgr. Adely Unčovskej a Mgr. Niny Dubovskej, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: N. J., P. XX.XX.XXXX, X. Y. D. S. XXX/XX, V. J., o zaplatenie 4 231,49 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 18.09.2020, č.k. 4Csp/83/2019-143, takto

rozhodol:

- I. Návrh žalobcu na prerušenie odvolacieho konania sa z a m i e t a.
- II. Rozsudok súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e.
- III. Žalovanému sa n e p r i z n á v a náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

2. Súd prvej inštancie rozhodnutie vo veci právne odôvodnil ustanovením § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 9, § 100 ods. 1, § 101, § 103, § 565, zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v platnom znení (ďalej len „Občiansky zákonník“) § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b) a d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník a vecne tým, že medzi pôvodným žalobcom a žalovaným vznikla zmluva o spotrebiteľskom úvere. Žalovaný ako dlžník na základe uvedenej zmluvy žalobcovi ako veriteľovi zaplatil riadne len prvú splátku splatnú 15.12.2015, ďalšie splátky splatné 15.01.2016, 15.02.2016, 15.03.2016, 15.04.2016 a 15.05.2016 už nezaplatil. Pôvodný žalobca listom zo dňa 20.05.2016 upozornil žalovaného na možnosť zosplatenia úveru v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Následne listom zo dňa 15.06.2016 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru k 15.06.2016. Súd prvej inštancie vyvodil, že najneskoršou splátkou, pre nezaplatenie ktorej mohol byť úver k uvedenému dátumu zosplatený, bola splátka splatná 15.02.2016, s ktorou sa žalovaný dostal do omeškania dňa 16.02.2016, pričom trojmesačná lehota omeškania uplynula dňa 16.05.2016. Od splatnosti tejto splátky začala plynúť trojročná premlčacia doba. Posledný deň premlčacej doby tak pripadol na 15.02.2019 a keďže žalobca podal návrh na vydanie platobného rozkazu dňa 25.03.2019, urobil tak zjavne po uplynutí premlčacej doby. Na základe uvedeného súd prvej inštancie žalobu zamietol.

3. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na § 255 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), s tým že žalovaný

síce mal vo veci úspech v plnom rozsahu, v konaní mu však žiadne trovy nevznikli, preto mu súd nárok na ich náhradu nepriznal (R 72/2018).

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie žalobca, z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, tiež tým že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pri dohode o plnení dlhu v splátkach môže veriteľ od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou (zročnou). Každá zo splátok tak predstavuje samostatné plnenie, a preto pre každú z nich plynie trojročná premlčacia doba podľa § 103 Občianskeho zákonníka samostatne. Občiansky zákonník ďalej v ust. § 565 umožňuje aby sa veriteľ s dlžníkom dohodli, že ak sa nesplní niektorá splátka, môže veriteľ uplatniť právo na zosplatnenie celého dlhu (tzv. strata výhody splátok). Veriteľ v takom prípade môže žiadať o zaplatenie celého dlhu, avšak toto právo môže uplatniť len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, v opačnom prípade zanikne. Ak právo na zosplatnenie dlhu veriteľ uplatní, trojročná premlčacia doba, pokiaľ ide o celý zostávajúci dlh, začína plynúť odo dňa splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu splatnosti celého dlhu. Ak však veriteľ toto právo nevyužije a ďalšia splátka sa stane splatnou, potom jeho právo na zosplatnenie dlhu zaniká a vzniká mu až v prípade, ak dlžník nezaplatí ani túto, ďalšiu splátku dlhu. Bolo preukázané, že žalovaný bol v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru v omeškani s plnením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. Keďže však právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť zaniká splatnosťou najbližšie nasledujúcej splátky, potom mimoriadna splatnosť úveru nemohla byť v posudzovanom prípade vyhlásená pre nesplnenie inej splátky, než splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti bezprostredne predchádzala, t. j. v danom prípade splátky splatnej dňa 15.05.2016. Pre všetky splátky, ktoré vyhláseniu mimoriadnej splatnosti predchádzali, tak v súlade s ust. § 103 Občianskeho zákonníka plynie samostatná trojročná premlčacia doba. Pre splátky splatné po vyhlásení mimoriadnej splatnosti plynie premlčacia doba od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Z uvedeného dôvodu žalobca považuje za nesprávny súdny výklad druhej vety ust. § 103 Občianskeho zákonníka tak, ako ho uviedol v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie, a v zmysle ktorého za „nesplnenú splátku“ je potrebné považovať splátku, ktorá prechádza vyhláseniu mimoriadnej splatnosti po dobu 3 mesiacov, nakoľko takýto výklad je v priamom rozpore s ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Takýto výklad uvedeného ustanovenia by v praxi znamenal, že niektoré splátky splatné pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti by nemuseli byť premlčané avšak zostatok dlhu (splátky úveru splatné od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti) by už v ten istý moment bol premlčaný, nakoľko by plynutie premlčacej doby splátok splatných od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru bolo posunuté o 3 mesiace pozadu. Žalobca mal za to, že oprávnenie jeho právneho predchodcu vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 15.02.2016 zaniklo v súlade s ust. § 565 Občianskeho zákonníka splatnosťou ďalšej splátky úveru. Z uvedených dôvodov je zrejmé, že v prípade, ak právny predchodca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru podaním zo dňa 15.06.2016, tak toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. § 565 Občianskeho zákonníka pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 15.05.2016. Premlčacia doba pre všetky splátky splatné po 15.06.2016 tak začala v súlade s ust. § 103 Občianskeho zákonníka plynúť odo dňa nasledujúceho po dni zročnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru (v posudzovanom prípade odo dňa 16.05.2016) a uplynula by najskôr dňa 16.05.2019. V tejto súvislosti poukázal na viaceré rozhodnutia krajských súdov. Ďalej uviedol, že súd na vec aplikoval ust. § 54a Občianskeho zákonníka a jeho aplikáciou došlo k značnému narušeniu princípov právneho štátu, k porušeniu zákazu diskriminácie podľa čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy SR. Podľa názoru žalobcu, aktuálne znenie ustanovenia § 54a Občianskeho zákonníka vykazuje zhodné znaky protiústavnosti ako ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, pri interpretácii ktorého mal Ústavný súd SR za to, že jednostranne zvyhodňuje zmluvnú stranu, čo nie je v súlade s princípom nestrannosti súdu, teda ani s princípmi právneho štátu. Zásadný rozpor predmetného ustanovenia § 54a Občianskeho zákonníka s Ústavou SR spočíva najmä v jednostrannom zvyhodňovaní spotrebiteľa ako dlžníka tým, že inak nestranný súd je z úradnej povinnosti povinný prihliadať na premlčanie práva, na ktoré inak prihliada len na námietku dlžníka, pričom takáto ochrana jednej zo strán sporu je v rozpore s princípom nestrannosti súdu, a teda aj s princípom právneho štátu. V zmysle uvedeného mal za to, že v prejednávanej veci boli splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov (§ 54a Občianskeho zákonníka) s Ústavou SR. Nestotožnil sa s postupom súdu prvej inštancie, ktorý napriek vyššie uvedenému aplikoval na prejednávaný prípad ust. § 54a Občianskeho zákonníka, pretože súd mal pred vydaním rozhodnutia postupovať v zmysle ustanovenia § 162 ods.

1 C.s.p., konanie prerušiť až do skončenia vyššie uvedeného konania o súlade § 54a Občianskeho zákonníka s Ústavou SR, resp. podať návrh na začatie konania o nesúlade právnych predpisov s Ústavou SR podľa článku 125 ods. 1 Ústavy SR. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok preskúmal a v zmysle ustanovenia § 388 C.s.p. ho zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu a prizná žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu, resp. aby odvolací súd napadnutý rozsudok v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 C.s.p. zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, resp. aby odvolací súd konanie prerušil až do doby, dokým sa rozhodne o podanom návrhu Okresného súdu Martin č. spisu 1730/2020 o súlade § 54a Občianskeho zákonníka s ústavou. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

5. K odvolaniu žalobcu sa žalovaný písomne nevyjadril.

6. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov podaného odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 a 378 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je podané dôvodne.

7. Odvolací súd, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, nezistil v postupe súdu prvej inštancie žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 C.s.p.), sa v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožňuje s odôvodnením rozsudku prvoinštančného súdu. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie neporušil ani právo sporových strán na spravodlivý proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak súd prvej inštancie ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj podrobne vyhodnotil. S odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a konštatuje jeho správnosť. Keďže v takomto prípade nie je potrebné dôvody už vyslovené opakovať, v ďalšom na ne poukazuje, a vyjadruje sa len k odvolacím námietkam odvolateľa.

8. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že právny predchodca žalobcu uzatvoril so žalovaným dňa 20.11.2015 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere číslo XXXXXXXXXXXX (čl. 12-13), na základe ktorej žalovanému poskytol úver vo výške 5 000 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal uhradiť v 108 mesačných splátkach vo výške 100 eur vždy 15. dňa v mesiaci počnúc dňom 15.12.2015. Z prehľadu splátok a úhrad (č.l. 9) vyplýva, že na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere číslo XXXXXXXXXXXX žalovaný uhradil len jednu splátku splatnú 15.12.2015 vo výške 100 eur. Z dôvodu omeškania sa so splácaním úveru, zaslal právny predchodca pôvodného žalobcu žalovanému výzvu (č.l. 7) zo dňa 20.05.2016, v ktorej ho upozornil na možnosť predčasného zosplatnenia úveru vzhľadom na to, že ku dňu 19.05.2016 je pohľadávka viac než 3 mesiace po lehote splatnosti. Nakoľko žalovaný dlžné splátky neuhradil, právny predchodca žalobcu listom zo dňa 15.06.2016 oznámil žalovanému, že dlh z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX sa stal splatným v celom rozsahu a vyzval ho na zaplatenie sumy 5 476,69 eur. Žaloba bola na súd prvej inštancie podaná dňa 25.03.2019.

9. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

10. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

11. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

12. Odvolací súd vo vzťahu k argumentácii odvolateľa uvádza, že pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci

predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Samotná skutočnosť, že odvolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama o sebe viesť k záveru o porušení práva na spravodlivý proces, pretože do tohto práva nepatrí právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, resp. z jej právnymi názormi (I. ÚS 50/04) a ani právo, aby sa súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

13. Odvolací súd sa nestotožnil ani s námietkou odvolateľa, že súd prvej inštancie porušil § 365 ods. 1 písm. f) C.s.p., teda dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. K porušeniu predmetného ustanovenia by došlo, ak by súd prvej inštancie postupoval nesprávne pri hodnotení výsledkov dokazovania dôsledkom čoho by bolo, že súd bral do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli, alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplynuli z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov. Uvedené porušenia v konaní súdu prvej inštancie neboli odvolacím súdom zistené a odvolací súd po preskúmaní odvolania dospel k rovnakým skutkovým zisteniam ako súd prvej inštancie.

14. K námietke odvolateľa, že napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci § 365 ods.1 písm. h) C.s.p. treba uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie v posudzovanej veci nemožno vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené.

15. Vo všeobecnosti platí, že veriteľ s dlžníkom môžu dohodnúť na plnení z úverovej zmluvy v splátkach, pričom v takom prípade každá zo splátok nadobúda splatnosť osobitne v zmysle zmluvne dojednaných podmienok. Oprávnenie veriteľa požadovať splatné plnenie, teda časový okamih vzniku žalobného práva, sa tak vždy bude vzťahovať len na konkrétnu splátku. Z uvedeného vyplýva, že každá splátka sa premlčuje inak v tom zmysle, že premlčacia lehota plynie pre každú jednotlivú splátku osobitne. Avšak z ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka vyplýva, že zmluvné strany si môžu dojednať klauzulu o splatnosti celého dlhu pre nezaplatenie čo i len jednej splátky. V dôsledku existencie takéhoto dojednania môže veriteľ požadovať od dlžníka nielen zaplatenie konkrétnej splátky, ale celého dlhu. V takomto prípade plynie všeobecná trojročná premlčacia lehota nielen pre konkrétnu splátku, ale pre celý dlh odo dňa splatnosti tejto nespĺnenej splátky. V ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka sa spresňujú podmienky splácania záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv v splátkach. Podľa danej právnej úpravy je dodávateľ ako veriteľ oprávnený uplatniť právo vyplývajúce z § 565 Občianskeho zákonníka najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, pričom toto právo môže uplatniť len za podmienky, že naň upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní. Citované zákonné ustanovenia § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka tak len spresňujú podmienky pre platné predčasné zosplatenie úveru pre nezaplatenie splatnej splátky avšak neupravujú posun začiatku plynutia premlčacej doby. Pre posúdenie začiatku plynutia premlčacej doby sa v danom prípade aplikuje ustanovenie § 103 druhá veta Občianskeho zákonníka. Preto ak došlo zo strany veriteľa k využitiu práva na zosplatenie platne, premlčacia doba začína plynúť odo dňa zročnosti tej splátky, pre ktorú došlo k zosplateniu úveru.

16. Právny predchodca žalobcu úver zosplatnil výzvou zo dňa 15.06.2016. V danom prípade je potrebné vychádzať z toho, že veriteľ mohol pristúpiť k zosplatneniu len za podmienok podľa § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, nakoľko medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená spotrebiteľská zmluva. Z ustanovení § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka tak vyplýva obmedzenie veriteľa na uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho až po uplynutí troch mesiacov s omeškaním zaplataenia splátky a tiež povinnosť veriteľa upozorniť spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní. Odvolací súd sa nestotožnil s odvolacou námietkou žalobcu, že v danom prípade bola rozhodujúca pre začiatok plynutia premlčacej doby splátka, splatná dňa 15.05.2016. Ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti právnym predchodcom žalobcu dňa 15.06.2016 bol žalovaný v omeškaní viac ako tri mesiace výlučne s úhradou splátky splatnej dňa 15.02.2016, nakoľko k omeškaniu dlžníka dochádza až deň nasledujúci po splatnosti splátky, teda dňa 16.02.2016. Len pre túto splátku sa mohol celý dlh stať splatným, keďže iba v jej prípade boli splnené zákonné podmienky na vyhlásenie splatnosti celého úveru. Tiež z výzvy na splatenie dlžnej sumy zo dňa 20.05.2016 vyplýva, že žalobca upozornil žalovaného na to, že ku dňu 19.05.2016 je viac ako tri mesiace po lehote splatnosti, z čoho vyplýva, že žalovaného vyzýval na zaplataenie splátky splatnej ku dňu 15.02.2016. Premlčacia doba preto začala plynúť od splatnosti tejto splátky, t. j. splátky splatnej dňa 15.02.2016, pričom trojročná premlčacia doba uplynula dňa 15.02.2019. V danom prípade ide o plynutie premlčacej doby a nie lehoty, a preto táto začína plynúť rozhodujúcim dňom.

17. Odvolateľ v podanom odvolaní poukázal aj na znenie § 101 Občianskeho zákonníka, k čomu odvolací súd uvádza, že § 101 Občianskeho zákonníka je úpravou všeobecnou, t. j. lex generalis a § 103 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k nemu je lex specialis, t. j. osobitnou úpravou, ktorá má pred aplikáciou všeobecnej úpravy prednosť. Pokiaľ teda ide o zosplatnenie poskytnutého úveru, t. j. o vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, uvedená skutočnosť len deklaruje, že došlo k splatnosti dlhu v celom rozsahu, avšak dôvodom vzniku zosplatnenia celého poskytnutého úveru je nesplatenie určitej splátky (v konkrétnom prípade splátky splatnej k 15.02.2016), teda už od tohto momentu splatnosti nezaplataenej splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu úveru začína plynúť premlčacia doba. Moment zosplatnenia poskytnutého úveru tak nezakladá začiatok plynutia premlčacej doby v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka, ale rozhodujúcou okolnosťou, z ktorej je potrebné vychádzať, je § 103 Občianskeho zákonníka druhá veta, teda dátum splatnosti tej splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu celého úveru. Pre jednotlivé splátky splatné pred dátumom splatnosti tej splátky, ktorá bola príčinou zosplatnenia celého úveru platí, že premlčacia doba pre každú z týchto splátok je samostatná a pre každú z nich začína plynúť odo dňa zročnosti tej ktorej nesplnenej splátky (§ 103 Občianskeho zákonníka), avšak po mimoriadnom zosplatnení úveru objektívna premlčacia doba začína pre celý úver plynúť ako jeden celok, a to od okamihu zročnosti splátky, ktorá spôsobila zročnosť celého dlhu (§ 103 Občianskeho zákonníka druhá veta). Vzhľadom na uvedené teda nemôže obstať odvolacia námietka odvolateľa, že súd prvej inštancie sa vôbec nevysporiadal s tým, že napríklad splátka úveru so splatnosťou dňa 15.03.2016 bola v prejednávacom prípade bez ohľadu na súdny výklad druhej vety § 103 OZ uplatnená v rámci plynutia trojročnej premlčacej doby, keďže ide o splátku splatnú pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru resp. splátku pre ktorú má plynúť samostatná premlčacia doba, a to pretože súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí výslovne uviedol, že premlčacia doba pre celý úver (po mimoriadnom zosplatnení) začína plynúť odo dňa zročnosti tej splátky, ktorá spôsobila zročnosť celého dlhu, preto je zrejmé, že aj splátky splatné od splátky, ktorá bola príčinou zročnosti celého úveru až do úkonu veriteľa, ktorým vyhlásil mimoriadne zosplatnenie úveru sú započítané do objektívnej trojročnej premlčacej doby celého úveru, ktorá začala plynúť odo dňa 15.02.2016. Premlčacia doba na podanie žaloby na súd sa začala skôr, ako došlo k zosplatneniu dlhu, a to odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatnený. Námietka žalobcu týkajúca sa nezákonného skrátenia premlčacej doby, nemá opodstatnenie pretože uvedené plynutie premlčacej doby, vyplýva priamo z ustanovení druhej vety § 103 a § 565 Občianskeho zákonníka. Pre splátky splatné do dňa 15.02.2016 by platil režim začiatku premlčacej doby v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka prvá veta a pre splátky splatné odo dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti platí režim začiatku momentu premlčacej doby podľa § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka, t. j. odo dňa splatnosti splátky pre ktorú sa stal úver splatným. Trojročná premlčacia doba tak začala v posudzovanom prípade plynúť odo dňa 15.02.2016 a uplynula najneskôr 16.02.2019. Nakoľko bol žalobný návrh (návrh na vydanie platobného rozkazu) podaný na súd prvej inštancie dňa 25.03.2019, bol podaný po márnom uplynutí premlčacej doby. Keďže v posudzovanom prípade došlo k uplynutiu všeobecnej premlčacej doby na uplatnenie práva, v dôsledku čoho nemožno

premlčané právo žalobcovi priznať, rozhodol súd prvej inštancie vecne správne, keď žalobu žalobcu zamietol.

18. Námiety žalobcu o nesprávnom výklade ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka súdom prvej inštancie vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné. Uvedené zákonné ustanovenie je všeobecným vo vzťahu k ustanoveniu § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pokiaľ ide o plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa majú vykonať v splátkach. Výlučná a izolovaná aplikácia ustanovenia § 565 v tom zmysle, že by veriteľ mohol žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, je vylúčená. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka precizuje a prisnejšie upravuje podmienky uplatnenia práva veriteľa žiadať zaplatenie celej pohľadávky a z jeho znenia je zrejmé, keďže na uplatnenie práva na zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky sa vyžaduje minimálne tri mesiace trvajúce omeškanie dlžníka s úhradou splátky je výlučná aplikácia ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka a jeho výklad použitý žalobcom neprichádza do úvahy.

19. Žalobca ďalej namietal aplikáciu ustanovenia § 54a Občianskeho zákonníka z dôvodu, že toto považuje za rozporné s ústavou, porušujúce princípy právneho štátu, zákaz diskriminácie, rozporné s právom na nestranný súd, s právom na súdnu ochranu. Uvedené ustanovenie jednostranne zvýhodňuje spotrebiteľa ako dlžníka tým, že inak nestranný súd je povinný z úradnej povinnosti prihliadať na premlčanie práva, pričom takáto ochrana jednej zo strán sporu je v rozpore s princípom nestrannosti súdu a aj s princípom právneho štátu. Poukázal na to, že Okresný súd Martin podal dňa 30.07.2020 na ústavný súd návrh na začatie konania o súlade ustanovenia § 54a Občianskeho zákonníka s ústavou. Z toho dôvodu žiadal prerušiť konanie až do rozhodnutia ústavného súdu o súlade právnych predpisov. Odvolací súd sa s argumentáciou žalobcu nestotožnil, z formulácie uvedeného ustanovenia je zrejmé, že zákon nehovorí o práve spotrebiteľa zo spotrebiteľskej zmluvy, ale všeobecne o práve zo spotrebiteľskej zmluvy, čiže môže ísť aj o právo dodávateľa zo spotrebiteľskej zmluvy voči spotrebiteľovi. Uvedené ustanovenie je tak podstatne odlišné od ustanovenia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, o ktorom v minulosti ústavný súd rozhodol, že je v rozpore s ústavou. Ustanovenie § 54a nezvýhodňuje jednostranne len spotrebiteľa, ale umožňuje z úradnej povinnosti prihliadať na premlčanie aj v prípade práva uplatňovaného zo spotrebiteľskej zmluvy spotrebiteľom voči dodávateľovi. Toto zákonné ustanovenie síce prelamuje zásadu, že na premlčanie práva prihliada súd iba na námietku, avšak upravuje túto možnosť všeobecne na konkrétny typ práv, práv zo spotrebiteľských zmlúv, bez ohľadu na to, či ide o právo spotrebiteľa alebo právo dodávateľa. Okolnosť, či možno premlčanie posudzovať iba v nadväznosti na námietku strany sporu, prípadne ex offio, nie je podľa názoru odvolacieho súdu takou, ktorá by zakladala akékoľvek porušenie princípov právneho štátu, resp. ústavy za situácie, že prichádza do úvahy za rovnakých podmienok pre obe zmluvné strany, tak pre dodávateľa, ako aj pre spotrebiteľa. Odvolací súd poukazuje na to, že o skutkovo podobnom návrhu na prerušenie konania rozhodoval Najvyšší súd SR aj vo svojich rozhodnutiach v sp. zn.4Cdo/209/2020 z 21.04.2021 a 9Cdo/211/2020 z 29.09.2021, a rozpor namietaného ustanovenia Občianskeho zákonníka nevzhliadol, majúci za to, že § 54a Občianskeho zákonníka nepovažuje za rozporný s Ústavou Slovenskej republiky a jej článkom 46 ods. 1. Ustanovenie § 54a bolo do Občianskeho zákonníka zavedené zákonom č. 343/2018 Z.z. ako reakcia na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 7. februára 2018 sp. zn. PL. ÚS 11/2016 - 60, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Podľa dôvodovej správy k tomuto zákonu je základným cieľom tejto právnej úpravy vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka), pričom v tomto prípade je zároveň vylúčená kondícia, t. j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Zároveň podľa dôvodovej správy je možné využiť na zabezpečenie takéhoto, ešte nepremľčaného, záväzku všetky zabezpečovacie inštitúty upravené v § 544 a nasl. Občianskeho zákonníka vrátane záložného práva (§ 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka). V súlade

so zásadou rovnosti a zásadou zmluvnej slobody sa pripúšťa možnosť zmeny obsahu premlčaného práva, jeho nahradenie novým právom (novácia) alebo obnovenie jeho vymáhateľnosti napr. formou uznania dlhu, a to na základe právneho úkonu dlžníka (či už jednostranného alebo viacstranného), pričom podmienkou platnosti takéhoto právneho úkonu je vedomosť dlžníka o premlčaní práva zo spotrebiteľskej zmluvy. V prípade absencie vedomosti dlžníka o premlčaní práva zo spotrebiteľskej zmluvy je takýto právny úkon neplatný pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka). Daná právna úprava sa z dôvodu predchádzania prípadnej nerovnosti vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu, na spotrebiteľa aj na dodávateľa. Zároveň je potrebné doplniť, že Ústavný súd o návrhu Okresného súdu Martin už rozhodol uznesením sp. zn. PL. ÚS 5/2021-8 zo dňa 12.05.2021, ktorým ho odmietol. Preto odvolací súd nepovažoval námietku žalobcu ani jeho návrh na prerušenie konania za dôvodný a návrh zamietol. Odvolací súd zároveň z vyššie uvedených dôvodov, ako aj s poukazom na uvedené rozhodnutie ústavného súdu zároveň nedospel k záveru, že by boli splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov podľa § 162 ods. 1 písm. b) C.s.p..

20. Vo vzťahu k námietkam odvolateľa, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou súdov (citoval rozhodnutia odvolacích súdov) odvolací súd uvádza, že citované rozhodnutia všeobecných súdov Slovenskej republiky, na ktoré odvolateľ v odvolaní poukazoval nie sú považované za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 C.s.p., keď „za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, vydávanej Najvyšším súdom Slovenskej republiky od 1.1.1993 s pôvodným názvom Zbierka rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky 70 (pokiaľ neboli v neskoršom období judikátorne prekonané), ako i rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor, alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnili, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali“ a „do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu zahrnúť aj rozhodnutia publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávanej Najvyšším súdom ČSFR, Najvyšším súdom ČR a Najvyšším súdom SR v dobe do 31. 12. 1992, ako aj rozhodnutia uverejnené v Zborníkoch stanovísk, správ o rozhodovaní súdov a súdnych rozhodnutí Najvyšších súdov ČSSR, ČSR a SSR vydaných SEVT Praha v rokoch 1974 (č. I, 1965 - 1967), 1980 (č. II, 1964 - 1969) a 1986 (č. IV, 1970 - 1983), pokiaľ sú stále použiteľné (najmä z hľadiska ich súladu s hodnotami demokratického právneho štátu) a neboli prekonané neskoršou judikatúrou. Napokon vzhľadom na čl. 2 ods. 2 C.s.p. je potrebné za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu považovať aj rozhodovaciu prax ďalších najvyšších súdnych autorít, a to Ústavného súdu Slovenskej republiky, Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. januára 2018 sp. zn. 6 Cdo 29/2017)“.

21. Na základe uvedeného sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil so správnymi skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie uvedenými v odôvodnení o rozhodnutia (vrátane výroku o trovách konania pred súdom prvej inštancie), preto napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

22. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 C.s.p.. Vzhľadom k výsledku tohto odvolacieho konania bolo zrejmé, že úspešnou stranou odvolacieho konania bol žalovaný. Z obsahu spisu vznik trov odvolacieho konania na strane žalovaného nevyplýval, preto odvolací súd v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, prihliadol na procesnú ekonomiu a rozhodol tak, že žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).